

інструмент комплексного осмислення педагогічної ситуації, прийняття на його основі оптимального методичного рішення щодо створення чи коректування педагогічної ситуації.

Список використаних джерел

1. Василенко Н. В. Методичне середовище загальноосвітніх навчальних закладів: управління, технологій, практика : метод. реком. / Н. В. Василенко. – Вінниця : ВОПОП, 2012. – 96 с
2. Лаврентьева Н. В. Методичне мислення вчителя музики як невід'ємна складова його професійної методичної діяльності / Н. В. Лаврентьева // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 17 (22). – С. 67–72.
3. Философский энциклопедический словарь / гл. ред.: Л. Ф. Ильичева, П. П. Федосеева, С. М. Ковалев, В. Г. Панов. – Москва : Советская энциклопедия, 1983. – 840 с.

БРИКОВА Е. В.,

ГРАБ М. В.,

ДОКТОР К. О.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Впровадження інноваційних технологій у освітній процес ЗВО створює необхідні умови для якісної підготовки педагога нової генерації, здатного здійснювати професійну діяльність в умовах інформаційного суспільства. Використання новітніх технологій у системі фахової підготовки вчителів початкової школи сприяє формуванню їх професійної компетентності та інноваційного типу мислення. Однією з таких технологій, яка останнім часом набуває все більшої популярності, є технологія змішаного навчання (blended learning), що поєднує в собі елементи традиційного та дистанційного навчання. Сьогодні ж, коли весь світ опинився і вчиться жити в умовах пандемії коронавірусу, ця форма навчання стала на певний час універсальною.

Теоретичні та практичні аспекти використання технологій змішаного навчання у освітньому процесі розкриті у працях В. Кухаренко, Ю. Триус, А. Стрюк, Л. Шапран, О. Кривонос, О. Коротун, Д. Пейнтер, Ч. Грем, Р. Шанк, М. Хорн, Х. Стейкер та ін.

Логіка нашого дослідження потребує з'ясувати сутність поняття «змішане навчання». Поділяємо думку В. Кухаренко, що змішане навчання – це цілеспрямований процес здобування знань, умінь і навичок в умовах інтеграції аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі використання і взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного та мобільного навчання при

нааявності самоконтролю студента за часом, місцем, маршрутами та темпом навчання [1].

Опираючись на дослідження вітчизняних та зарубіжних науковців щодо переваг такого навчання [2; 3; 4] та враховуючи специфіку професійної діяльності вчителів початкової школи, виділимо наступні переваги використання технології змішаного навчання в процесі підготовки майбутніх педагогів:

- підвищення мотивації студентів як до навчання в цілому, так і до використання інноваційних технологій у майбутній професійній діяльності, оскільки студенти мають наочний приклад того, як поєднувати традиційні методи викладання фахових дисциплін з використанням новітніх технологій, зокрема, ІКТ;

- формування ІКТ-компетентності майбутнього вчителя, що передбачає його здатність організовувати інформаційну взаємодію між учасниками освітнього процесу, здійснювати навчальну діяльність з використанням засобів ІКТ для викладання конкретного предмету чи інтегрованих курсів початкової школи;

- можливість здійснення індивідуалізації та диференціації навчання в процесі оволодіння фаховими дисциплінами завдяки гнучкості та доступності навчальної інформації в електронній формі;

- доступ студентів до різноманітних джерел знань, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю, можливість знайти оперативну інформацію, прослухати лекції вчених, подивитись відео-уроки та ін.;

- додаткові можливості для контролю, самоконтролю та самостійної роботи студентів завдяки наявності зворотного зв'язку, при якому студент може самостійно дізнатись, наскільки він оволодів навчальним матеріалом і що потребує доопрацювання;

- використання різних режимів роботи, інтерактивність, можливість роботи у команді, брати участь у спільній роботі над проектами із застосуванням засобів ІКТ;

- розвиток інтелектуальних та творчих здібностей студентів, а також їх критичного мислення;

- комплексне формування професійно-педагогічних умінь майбутніх учителів початкової школи (гностичних, проектувальних, конструктивних, організаторських та комунікативних).

Існує багато моделей та підмоделей змішаного навчання, але більшість з них зводиться до наступних: ротаційна (Rotation), гнучка (Flex), A La Carte і збагачена віртуальна (Enriched Virtual). Ротаційна модель включає в себе такі підмоделі: ротація за станціями (Station Rotation), ротація за лабораторіями (Lab Rotation), перевернутий клас (Flipped Classroom) та індивідуальна ротація (Individual Rotation) [3]. Наведемо приклад використання технології змішаного навчання у процесі підготовки студентів спеціальності 013 «Початкова освіта», де можна використати ротаційну модель змішаного навчання, зокрема, її підмодель «перевернутий клас». Перевернутий клас – це така модель змішаного навчання, при якій студенти вдома дистанційно вивчають теоретичний матеріал, а потім в аудиторії під керівництвом викладача виконують практичну

роботу або працюють над проектами. Цю модель можемо використати при вивченні особливостей проведення інтегрованих уроків, зокрема при викладанні таких дисциплін, як «Методика навчання математики», «Методика навчання інформатики», «Практичний курс інформатики з елементами програмування», «Методика навчання освітньої галузі «Природознавство» і «Суспільствознавство» тощо.

Таким чином, систематичне і повсюдне використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі ЗВО зумовлює зміну його організації і проведення. Змішане навчання в узагальненому вигляді визначається як поєднання онлайн і оффлайн навчання в рамках вивчення відповідної навчальної дисципліни. Стратегія впровадження змішаного навчання в діяльність будь-якої освітньої установи повинна складатися з таких блоків (елементів, етапів): визначення цілей, обрання певної моделі, здійснення технічного, кадрового, методичного та нормативного забезпечення.

Список використаних джерел

1. Кухаренко В. М. Змішане навчання. Вебінар [Електронний ресурс] / – В. М. Кухаренко /– Режим доступу: <http://vladimirkukharen.wiziq.com/online-class/2190095-intel-blended>
2. Теорія та практика змішаного навчання: Монографія / В. М. Кухаренко, С. М. Березенська, К. Л. Бугайчук, Н. Ю. Олійник, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко, А. Л. Столяревська; за ред. В. М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.
3. Horn, Michael B. & Staker, Heather. Blended Learning Definitions [Електронний ресурс] /Michael B. Horn, Heather Staker / – Режим доступу: <https://www.christenseninstitute.org/blendedlearning-definitions-and-models/>
4. Кривонос О., Коротун О. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя [Електронний ресурс] / Кривонос Олександр, К Коротун Ольга // Наукові записки. –2015. – Випуск 8 (II). – С. 19-23. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/19412/1/Kryvonos.pdf>

БУРКАЛО Н.Л.,
БУРКАЛО С.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФОРТЕШАННОЇ СПАДЩИНИ У СИСТЕМІ ФОРТЕШАННОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

Розбудова Української незалежної держави неможлива без реформування освіти на національних засадах. Забезпечення національного спрямування освіти, що полягає у її «невіддільності від національного ґрунту, її органічному поєднанні з національною історією і народними традиціями, збереженні та збагаченні культури українського народу, визнанні освіти важливим інструментом національного розвитку і гармонізації національних відносин» визначається як один із основних принципів реалізації Державної національної програми «Освіта» («Україна ХХІ століття»).

Особливої актуальності сьогодні набувають питання забезпечення національних засад підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін, зокрема

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>